

FEDERACIÓ SOCIALISTA BALEAR: LLISTES CANTEN

Francesca Sustré

Les dues cares de la mateixa moneda

Després del IV Congrés del PSOE-Federació Socialista Balear, es van reduir ostensiblement les tensions dins el partit, amb l'expulsió de dos-cents militants del corrent Izquierda Socialista. Només dues tendències es barallen ara pels llocs en les llistes electorals, en un moment que els observadors polítics veuen com a optimista.

N'hi ha que més que parlar de corrents d'idees en el si del PSOE illenc, parlen de cohesió al voltant dels càrrecs i de tensions personals. Hi ha una altra hipòtesi, menys malintencionada, que apunta cap a dos pols complementaris: l'oficialista, encapçalat per **Fèlix Pons** i **Emili Darder**; i l'altre, liderat per **Joan March**, que arreplega un moviment que, sota el nom de Socialisme i Autonomia, tracta de dissenyar un model polític més autòcton.

Enrere queden les picabaralles dins

l'agrupació de Palma, durant el IV Congrés Regional de la FSE-PSOE, al març de 1985, on oficialistes, alonsistes, Esquerra Socialista i Socialisme i Autonomia, nodrien un bon ventall d'interessos enfrontats. Ara, a un mes i mig davant les eleccions, ningú no vol parlar de corrents i tendències. No obstant això, les llistes dels càrrecs a les municipals i a les autonòmiques canten soles.

Com a fet decisiu del canvi de forces entre el IV Congrés i ara, a favor del sector més moderat dels oficialistes, cal comptar amb l'anada a Madrid de dos dels homes claus, i més criticats durant aquelles sessions: **Fèlix Pons**, actual pre-

sident de la FSB i del Congrés de diputats, i **Emili Alonso**, secretari federal de Finances del partit, conegut per les seves querelles a la premsa i per estar involucrat —segons aquesta— en una sèrie d'irregularitats en contractacions de serveis municipals i en subvencions de fundacions alemanyes.

De fet, per ell passen totes les fonts d'ingressos del PSOE, a nivell estatal. A més, **Emili Alonso** compta amb el suport incondicional d'un nucli situat dins el PSOE illenc. Entre ells, **Llorenç Rus**, que es presenta a l'onzè lloc a les llistes autonòmiques i el delegat del govern central, **Carlos Martín Plasencia**. El pes

d'aquests càrrecs a Madrid ha forçat a les Illes a arribar a un apropament de les tendències i, naturalment, a augmentar el protagonisme dels oficialistes, la major part dels quals ja ocupa càrrecs institucionals, com

Antoni Ramis, senador, però sobretot, **Ramón Aguiló** i la seva guàrdia pretoriana: **Nicolau Llaneras**, **Josep Lluís Màdico**, **Marta Llompart**, **Gerard Garcias**, **Joana Gual**, **Miquel Pasqual**, que repeteixen candidatura municipal per aquest ordre.

Resulta significatiu veure com l'actual batle **Aguiló** ha aconseguit un ampli marge de

mobilitat, respecte al secretari d'organització **Joan March**, en configurar el 75 per cent de la llista de candidats municipals amb gent de la seva més absoluta confiança. L'única sorpresa d'aquesta llista és l'absència d'**Antoni Tarabini**, oficialista, actualment tinent de batle de Circulació, Turisme i Transports, i president de l'Empresa Municipal de Transports.

Izquierda Socialista, els convidats de pedra

El sector més radical dins el PSOE, Izquierda Socialista, capitanejat per **Lluís Azpíroz**, **Enrique Grande** i **Bartomeu Sancho**, que durant el IV Congrés practicà clarament la dissidència de les tesis oficials i a la gestió de **Fèlix Pons**, com a secretari llavors del partit, quedà aïllat pocs mesos després. La FSB, que en aquell temps comptava amb set-cents militants, n'expulsà dos-cents, que ara es troben a UGT, Esquerra Unida o al PASOC.

El seu enfrontament amb **Emili Alonso**, home imprescindible per al finançament del partit, va abocar **Lluís Azpíroz** en un carreró que li féu abandonar l'agrupació de Palma, que havia negociat amb **Joan March**, després del IV Congrés. Les tensions locals i l'arraconament del seu líder, **Pablo Castellanos**, els esborrà del mapa socialista i els marginà definitivament de l'escenari polític, i això ha ajudat a coaligar i tranquil·litzar les pretensions de les altres dues famílies restants, en repartir-se el pastís davant les eleccions.

Izquierda Socialista havia pres força davant el tema de l'ingrés a l'OTAN,

A l'esquerra, Aguiló i Francesc Triay.

A la dreta, Josep Moll.

que havia dividit públicament el PSOE a les Illes. Mentre els homes de l'oficialisme, vint-i-dos en total, disset dels quals estaven situats en càrrecs, feien costat a l'ingrés, els de Socialisme i Autonomia jugaven la carta progressista i delimitaven una política més autòctona, amb **Joan March**, **Pep Moll** i **Miquel Robledo**.

Al juliol de 1984 es feia la presentació d'aquests corrents, que havien sorgit a l'Agrupació Socialista de Palma. De fet, a la part forana, el PSOE no ha arribat a arrelar. Els autonomistes de **Joan March** demanaven la reforma a llarg terme de la Constitució, per tal que l'administració pública admeti l'estructura federal i també exigien, com Izquierda Unida, la retirada d'Espanya de l'OTAN.

Avui tot això ja és paper mullat davant el joc d'interessos de les eleccions.

I resulta significatiu veure com **Joan March** passà a defensar, pocs mesos abans del referèndum, l'ingrés.

El difícil equilibri amb la UGT

En la reunió de l'hotel Bonanza durant la presentació de les llistes per a aquestes eleccions, la UGT es nega a acceptar-les sense una anàlisi prèvia i exhaustiva. A les llistes electorals abunden els professionals liberals, advocats, en ginyers, llicenciats, economistes. El sector obrerista no hi és representat. El secretari general d'UGT-Balears, **Francesc Obrador**, batle de Calvià, un dels termes municipals més rics i conflictius de l'estat, conté el difícil equilibri entre les seves bases descontentes amb la gestió dels oficialistes, que el mantenen estratègicament situat a l'alcaldia de Calvià.

Dimecres, 18 de febrer, cinc mesos abans d'eleccions, esclata l'escàndol en un diari local, que automàticament ressona a la premsa madrilenya. Un reportatge acusa els interessos d'importants polítics de l'executiva del PSOE amb la cooperativa Pablo Iglesias a Calvià. La denúncia de dues cooperativistes contra el preu dels mòduls d'uns habitatges de protecció oficial, que el MOPU estipulava en 52.000 pessetes i la cooperativa venia al preu de 58.000, obre les especulacions entorn dels beneficiaris d'aquest sobrepreu. Els noms de **Joan March**, **Francesc Obrador**, **Antoni Tarabini**, **Indalecio Alvarez** i **Emili Alonso** són barallats en aquest afer, que començà el 1983, mentre l'actual secretari d'organització, **Joan March**, era vocal de la cooperativa Pablo Iglesias i conseller al CIM, Consell Insular de Mallorca.

En aquest moment es va fer la segregació dels terrenys necessaris per a complir els mínims exigits al Pla Parcial, que fou aprovat per l'Ajuntament de Calvià, amb **Francesc Obrador** de batle i també membre de la cooperativa. El president de la cooperativa, **Indalecio Alvarez**, passava un any després a ser secretari de finances de la FSB-PSOE. Aquest afer ha esquitxat la imatge de **Joan March**, alhora que no resulta estrany observar com aquestes denúncies han coincidit amb les acusacions d'irregularitats en la contractació de serveis i de personal a la comunitat autònoma, ostentada pels aliancistes, i que alguns diaris han tret a la llum.

Fèlix Pons, president de l'FSB i del Congrés de diputats.

Els primers a les autonòmiques

És curiós veure com al currículum del candidat número u a les autonòmiques, **Francesc Triay**, es fa menció a una tensió entre els corrents del PSOE, que una vegada superats el fan idoni. **Triay** havia estat diputat a Madrid. Va ser un home que caigué en desgràcia arran de la seva declaració *off the record* d'unes converses confidencials entre el rei i **Felipe González**, poc després del 23F.

Segons les enquestes, **Francesc Triay** és per a l'electorat un perfecte desconegut. El PSOE illenc s'ha apressat a llançar la imatge d'un **Triay** sobre fons ecològic. Qüestió de marquèting: més ecologia. La pre-campanya es va iniciar amb anuncis a televisió del llibre del candidat, on es transcriuen diverses intervencions al Parlament acompanyades per una sèrie d'articles en castellà, i un pròleg de **Fèlix Pons**. **Josep Moll** ocupa el número dos i es presenta com a candidat a la presidència de la cambra le-

gislativa, des de la secretaria general de la FSB-PSOE.

En el tercer lloc, el PSOE compta amb la presència d'un home de provada honestedat, **Miquel Oliver Massutí**, que, en cas de guanyar les eleccions, ocuparia la presidència del Consell Insular de Mallorca. La presència política de **Miquel Oliver** es deu en bona part al suggeriment de l'aparell estatal, d'**Emili Alonso Sarmiento**, el qual ha aconseguit situar **Llorenç Rus** en l'onzè lloc a la llista. **Miquel Oliver**, secretari de Pesca al Ministeri d'Agricultura, és un dels pocs homes amb carisma, sobretot a la part forana, on per primera vegada el PSOE, a través de **Joan March**, ha aconseguit presentar candidatures a un 75 per cent dels municipis illencs.

D'altra banda, **Jaume Carbonero**, l'únic candidat independent dins les llistes de candidats, és l'home pont entre els col·lectius ecologistes. Aquest home, arquitecte, artífex del Pla d'Ordenació General Urbana, en qualitat de tinent de batle per l'Ajuntament, es perfila com a futur conseller d'Ordenació del Territori. Des del seu estatus d'independent, **Jaume Carbonero** es situa a la posició més esquerrana, contrari públicament a l'ingrés a l'OTAN, una peça privilegiada que no s'ha de sotmetre a la disciplina més fèrrea del partit.

Abans d'ell, a la llista hi ha **Joan March** i **Josep Alfonso**, economista, el cervell gris que ha treballat fort durant el debat pressupostari al Parlament. Al número set, **Martín Pelegrín**, advocat de la fracassada cooperativa de Tabyr, al qual segueixen **Joan Nadal** i **Damià Ferrà Pons**, ex-nacionalista, que fins el desembre passat havia estat diputat del grup d'Esquerra Nacionalista i secretari segon de la Mesa del Parlament, càrrecs que seguí ocupant després d'integrar-se al grup Mixt i donar-se d'alta al PSOE. D'ell s'esperen els contactes amb els sectors culturals que es mantenen fora dels canals institucionals, i allunyats del PSOE.

En aquests moments, el futur electoral del PSOE és bo, i la perspectiva de situar bona part dels candidats a les institucions de govern ha alleujat les tensions personals que hi puguin restar. Una vegada suprimida la tendència crítica d'Esquerra Socialista, i atès que ja no hi ha conflictes ideològics dins el partit, caldrà veure quin paper jugarà la UGT-Balears, que encara que compta amb els dos-cents militants expulsats d'Esquerra Socialista, entre ells els seus líders **Bartomeu Sancho** i **Lluís Azpiroz**, està controlada pels sectors més moderats del PSOE, amb **Francesc Obrador** com a secretari general. □